

Proč to (ne)děláte?! Otázky a odpovědi k bezpečnosti

Srpnový díl infokampaně Proč to (ne)děláte?! se zabývá oblastí bezpečnosti jak na silnicích, tak v různých částech města. Tentokrát jsme na nejčastější dotazy občanů v anonymním dotazníkovém šetření získali odpovědi vedení radnice, městské policie a státní policie. Najdete je níže, rádi k nim zveřejníme i vaše reakce a postřehy, které zasíláte na adresy uvedené v tiráži na poslední straně vydání této Lilie vždy do 21. dne v měsíci. Podklady, z nichž vycházíme, najdete na webu www.litomysl.cz.

Bezpečnost ve městě

91 % zapojených obyvatel je spokojeno s bezpečnostní situací ve městě, vnímání se neliší napříč jednotlivými skupinami obyvatel, ani dle místa bydliště v rámci města.

Hlavní problematická místa očima občanů?

- Nebezpečné přechody (např. u Penny), ohrožení chodců obecně
- Okolí autobusového nádraží
- Chybí širší pokrytí kamerovým systémem
- Nedostatečné pochůzky městské policie mimo centrum města

Jediné, co vnímám jako nebezpečí, je automobilová doprava. Nedá se na kole bezpečně přejít město, někde chybí přechody pro chodce.

Obavy z dopravní situace navzdory převažujícímu pocitu bezpečí vyjádřilo hned několik respondentů. Radnice již v minulých letech připravila několik projektů na hlavních silnicích ve městě, které měly s touto problematikou něco udělat. Jednalo se například o rekonstrukci přechodů na silnici II/358 na Mařákové ulici, kde vznikl ostrůvek pro bezpečné přecházení chodců (naproti Rettigovce) – tento bezpečnostní prvek vychází z platných norem, a pokud by v místě nevznikl, musela by být lokalita pod kontrolou semaforů.

Naposledy došlo k bezpečnostním úpravám pro chodce v oblasti světelné křižovatky, která je nově zcela bezbariérová a kontroluje provoz 24 hodin denně. Stejně tak pokračují přípravy na vybudování cyklostezek v okolí města, protože ty jsou pro bezpečné cestování nezbytné [o tomto tématu budeme mít samostatný díl v příštích vydáních]. Dopravní situace v Litomyšli se bohužel nezklidní do doby, než bude zprovozněna dálnice D35, k čemuž by podle současných odhadů Ředitelství silnic a dálnic ČR mělo dojít v příštích pěti letech.

Řada občanů požadovala rozšíření úsekového měření (viz další dotaz) ve městě. Na tomto místě je však nutné uvést, že podle policejních

statistik je situace v Litomyšli i z hlediska dopravy klidná, ročně zde dojde k jednotkám nehod aut s chodci či cyklisty a ve většině případů jsou řidiči aut při těchto incidentech z hlediska zákona v roli poškozených, protože ke srážce nedošlo jejich vinou.

Všechna opatření pro zklidnění dopravy a zvýšení bezpečnosti musí radnice konzultovat s dopravním inspektorátem, jenž všechny bezpečnostní prvky na silnicích schvaluje, bez jeho souhlasu město nemůže budovat nové přechody, ostrůvky pro chodce, úsekové měření, měřit okamžitou rychlost či přenastavovat semaforey dle vlastní libosti.

Šlo by na příjezdu od České Třebové umístit úsekové měření? Cesta J. Matičkou dolů je nebezpečná.

Kamerový systém hlídá rychlost projíždějících vozidel v ulicích Moravská [výjezd na Svitavy], T. G. Masaryka [okolí škol], J. E. Purkyně [nemocnice a výjezd na Poličku] a Zahájská [na základě požadavku občanů]. Již od počátku měření radnice eviduje požadavky obyvatel na instalaci systému v dalších lokalitách, zejména v ulicích Zahájská, kde již funguje, a dále V. K. Jeřábka [do níž auta z J. Matičky odbočují]. Mimo úsekové měření probíhá i měření průjezdů na červenou na světelné křižovatce.

Město na konci roku 2020 dostalo povolení od Dopravního inspektorátu Policie České republiky do této lokality kvůli zvýšení bezpečnosti úsekové měření zavést, v současné době probíhá

výběrové řízení, až budou jasné specifikace fungování kamer v této oblasti, budeme v předstihu místní i řidiče informovat. Předpokládaný termín zahájení je podzim letošního roku. Stejně jako v dalších lokalitách, i zde bude řidiče na kamerový systém úsekového měření informovat ještě před průjezdem sada značek. Některé okolní obce požádaly město Litomyšl o pomoc při zavedení úsekového měření i na jejich katastrech, v současné době se řeší výběr míst. O všech těchto plánech budeme informovat v dalších vydáních Lilie.

Úsekové měření je nejenom v Litomyšli tématem, které rozděluje veřejnost. Podle jeho zastánců zvyšuje bezpečnost a nutí řidiče pod hrozbou pokut dodržovat pravidla silničního provozu, oponenti zavádění či rozšiřování úsekového měření poukazují na příjmy, které město jako provozovatel z úsekového měření získává, a není podle nich motivované snahou o zvýšení bezpečnosti, ale plněním městské kasy.

Všechny úseky hlídané kamerovým systémem v Litomyšli musel před zahájením měření schválit dopravní inspektorát s ohledem na bezpečnost účastníků provozu a není v pravomoci radnice na přání občanů tento systém rozšiřovat bez schválení odpovědných orgánů, proto také celý proces přípravy může trvat až jeden rok.

Jak je vidět z uvedené statistiky (viz infobox), počet přestupků klesá, což je nejdůležitější výsledek úsekového měření – vyšší bezpečnost řidičů i chodců. I přes klesající počet přestupků, a s tím spojeným poklesem příjmů z nich, chce radnice systém úsekového měření ve vybraných lokalitách zachovat i do budoucna, protože úsekové měření bylo v Litomyšli vybudováno pro zvýšení bezpečnosti na silnicích.

Proč město nerozšíří kamerový systém? Hlavně na autobusovém nádraží, kde se schází nepřízřivobiví a opilci. Dalšími lokalitami, kterými mají někteří respondenti strach po setmění chodit, jsou podchody a okolí kina.

V Litomyšli je v současné době 11 kamer, které monitorují veřejná prostranství, konkrétně se jedná se o ulici Kpt. Jaroše, Smetanovo náměstí [2x kamery], Tyršovu, Jiráskovu [5x], T. G. Masaryka a Moravskou.

Radnice chtěla v minulém roce získat dotaci na rozšíření a modernizaci tohoto systému, zejména do míst, která i občané následně zmiňovali v anonymním dotazníku, hlavně do okolí autobusového nádraží, obchodních domů a dalších vytipovaných lokalit. Město Litomyšl však paradoxně kvůli tomu, že je ve městě dlouhodobě nižší míra kriminality oproti okolním městům, na dotaci nedosáhlo a v současné době řeší, jak kamerový systém rozšířit alespoň do některých ulic, například rozdělením projektu na etapy. Do budoucna je tedy rozšíření kamerového systému jedním z připravovaných projektů radnice.

Bohužel, stávající systém kamerového systému neumožňuje některou ze starších kamer, například ty z okolí zámeckého návrší na Jiráskově ulici, přemístit jinam.

V místech, která jsou vytipovaná jako problematická, městská i státní policie provádí čas-

Dopravní nehody

s účastí chodců v Litomyšli

2019

Celkem nehod: 5
chodec jako poškozený: 2x
chodec jako viník: 3x

2020

Celkem nehod: 4
chodec jako poškozený: 2x
chodec jako viník: 2x

2021 (do 20. 7.)

Celkem nehod: 1
chodec jako poškozený: 0x
chodec jako viník: 1x

Celkový počet dopravních nehod: 2021 (do 20. 7. - 49); 2020 (73); 2019 (86).

s účastí cyklistů v Litomyšli

2019

Celkem nehod: 3
cyklista jako poškozený: 0x
cyklista jako viník: 3x

2020

Celkem nehod: 4
cyklista jako poškozený: 1x
cyklista jako viník: 3x

2021 (do 20. 7.)

Celkem nehod: 2
cyklista jako poškozený: 1x
cyklista jako viník: 1x

Zdroj: PČR

Kriminalita v okrese Svitavy za rok 2019*

	Litomyšl			Moravská Třebová			Polička			Svitavy		
	zjištěno	objasněno	v %	zjištěno	objasněno	v %	zjištěno	objasněno	v %	zjištěno	objasněno	v %
Vraždy	0	0	0	0	0	0	1	1	100	0	0	0
Násilné činy	19	16	84,21	32	31	96,88	20	19	95	22	21	95,45
Mravnostní kriminalita	8	7	87,5	8	8	100	1	1	100	2	2	100
Krádeže vloupáním	11	4	36,36	8	7	87,5	4	0	0	20	11	55
Krádeže prosté	28	22	78,57	30	20	66,67	30	19	63,33	90	81	90
Ostatní majetková kriminalita	13	7	53,85	17	12	70,59	11	8	72,73	25	17	68
Majetková kriminalita celkem	52	33	63,46	55	39	70,91	45	27	60	135	109	80,74
Ostatní kriminalita	60	60	100	76	72	94,74	38	35	92,11	75	71	94,67
Obecná kriminalita	139	116	83,45	171	150	87,72	104	82	78,85	234	203	86,75
Zbývající kriminalita	39	38	97,44	70	67	95,71	33	29	87,88	105	101	96,19
Hospodářská kriminalita	40	26	65	43	36	83,72	14	11	78,57	36	27	75
Celková kriminalita	218	180	82,57	284	253	89,08	151	122	80,79	376	331	88,03

* Statistika zahrnuje území měst ORP vč. okolních obcí. Vzhledem k průběhu roku 2020 (pandemie, lockdowny) redakce kvůli omezenému prostoru zvolila údaje z roku 2019. Podrobné srovnání kriminality za roky 2019 a 2020 najdete na webu litomysl.cz. zdroj: PČR

tější kontroly. Zde je však nutné dodat, že radnice má kromě podnětů na rozšíření kamerového systému také ohlasy od lidí, kteří se této formě dohledu brání a poukazují na to, že rozsáhlá kamerová síť by mohla v budoucnu omezovat svobodu, práva lidí a vést k totalitním praktikám. Do budoucna je tedy možné, že se v některých lokalitách kamery objeví, ale v omezeném množství a pouze v místech, která budou vybrána na základě konzultace s policií.

Městská policie by měla častěji kontrolovat centrum města, ale i periferie. Respondenti by uvítali častější hlídky v ulicích.

V současné době má městská policie 12 zaměstnanců, jelikož je jedna policistka na mateřské dovolené, tak se v ulicích pravidelně střídá celkem 11 strážníků a strážnic. Ti při denních pochůzkách kontrolují nejenom historické centrum (na což byli v minulých letech vyčleněni dva strážníci, kteří řeší hlavně parkování a dodržování tržního řádu), ale všechny lokality ve městě. Věnují se samozřejmě i integrovaným obcím a periferiím, kde se také střídají s hlídkami státní policie. Častější frekvence kontrol nad současný stav by znamenala nutnost přijmout nové zaměstnance, což vzhledem ke škrtům v rozpočtu města není reálné. Městská policie je vždy připravena pomoci, ať už při zajišťování pořádku, či dalších situacích, které život přinášejí, stačí zavolat na bezplatnou linku 156, která funguje sedm dní v týdnu, 24 hodin denně.

Městská policie by měla přísněji kontrolovat nošení roušek na veřejnosti, nařízení je nařízení, i když se nám to nemusí líbit.

Strážníci v minulém i letošním roce kontrolovali dodržování protiepidemických opatření nařízených vládou i ministerstvem zdravotnictví, a to jak při běžných pochůzkách městem, tak i na základě oznámení občanů. V naprosté většině řešili všechny případy domluvou na místě bez pokuty.

Jaké má městská policie úkoly? Akorát dávají pokuty místním.

Úkolem městské policie je ve spolupráci se státní policií pomáhat občanům a kontrolovat dodržování pořádku. Z toho bohužel vyplývá, že pokud někdo, místní i turista, poruší zákon či vyhlášku, tedy špatně zaparkuje, jede rychle, nemá pod kontrolou svého psa, pije alkohol na veřejnosti v místech, kde je to zakázané, dělá nepořádek, ruší okolí nebo krade v obchodě, je v zájmu místních, aby někdo zjednal pořádek. S tím se také váže zákonná pravomoc dotyčného upozornit na to, že něco dělá špatně, a v některých případech mu dát pokutu či ho předat státní policii, aby to již dále nedělal. Kromě hlídkování v ulicích, řešení přestupků a deliktů, obsluhování kamerového systému strážníci městské policie také každé ráno ve školní dny pomáhají na přechodech u škol, zapojují se do programů na prevenci kriminality, mají na starost parkovací automaty v historickém centru, odchytávají zaběhnuté psy, při povodňové bdělosti kontrolují hladinu Loučného ve vybraných místech a podávají hlášení či pomáhají dalším složkám integrovaného záchraného systému při nehodách. Pokuty místním tedy v některých případech opravdu dávají, což však není hlavním posláním městské policie, ale důsledkem chování lidí.

Policie by měla více kontrolovat řidiče při do držování rychlosti na silnicích.

Městská policie pravidelně kontroluje dodržování zákonů a nařízení na silnicích v Litomyšli i integrovaných obcích. V roce 2020 řešili strážníci na místě 274 přestupků souvisejících s překročením maximální povolené rychlosti.

V letošním roce (do 20. 7.) takto na místě vyřešili již 134 přestupků, v oblasti dopravy městská policie dále zpracovává přestupky z úsekového měření rychlosti, důležitou součástí této práce je i pravidelné hlídkování na přechodech u škol. Státní policie se s ohledem na to, že některé lokality jsou automaticky hlídány úsekovým měřením, zaměřuje na další části města, především Lány a Pohodlí, častější kontroly komplikuje fakt, že má v působnosti celý okres Svitavy. Dopravu ve městě kontroluje ale i dálniční policie.

Vstupní dveře na služebnu městské policie nemají zvonek, ne každý má u sebe mobil.

Ano, to je bohužel pravda, ve většině případů, kdy jsou dveře zavřené, je hlídka mimo služebnu. Tento nedostatek se má vyřešit při stavebních úpravách budovy v příštím roce. -mv-

Úsekové měření

v Litomyšli - počet přestupků

2018	22 131
2019	21 043
2020	14 864
2021	6 934 (do 20. 7)

Zdroj: MP Litomyšl

Vyjádření Policie ČR

Pokud mohu hodnotit bezpečnostní situaci ve městě Litomyšl, tak je dle mého názoru, a naše statistiky tomu odpovídají, dlouhodobě velice dobrá. Při porovnání nápadu protiprávní činnosti s dalšími městy ORP (obce s rozšířenou působností, viz infobox, pozn. red.) v okrese Svitavy je jedna z nejlepších. Toto je způsobeno nejenom dobrou prací Policie ČR a Městské po-

licie Litomyšl, ale také demografickými faktory - jedná se o kulturní město s dlouholetými tradicemi, čemuž též odpovídají např. vyšší výdaje na bydlení (nájem, ceny nemovitostí apod.), což zcela jistě ovlivňuje i složení obyvatelstva (je zde daleko méně „nepřízpůsobivých“ obyvatel, než je tomu v jiných městech). V poslední době je zaznamenán výrazný pokles

násilné i majetkové kriminality. Zaměřili jsme se na problém graffiti, které se začaly občas po Litomyšli objevovat - až na jeden případ máme vše objasněno (zpravidla se jednalo o nezletilce či mladistvé). Dále se zde intenzivně věnujeme drogové kriminalitě, v čemž chceme pokračovat i nadále.

Libor Bauer,

ředitel Územního odboru Svitavy PČR

Proč to (neu)děláte?! Odpověď starosty

Vážení spoluobčané, na předchozích stranách jste si mohli přečíst odpovědi městské policie, jejich kolegů z obvodního oddělení PCR a některá stanoviska radnice. Opět si zde dovoluji vypíchnout několik témat, na která se mě občané často ptají, protože bezpečnost ve městě je základním předpokladem ke spokojenému životu.

Velký bratr nás vidí, ale nespasí

Minule jsem v reakci na otázky k odpadovému hospodářství psal, že si neumím představit kameru na každém rohu. Podle mého názoru vše nejde vyřešit kamerami, na druhou stranu ale jako starosta a otec chápu, že někteří spoluobčané nemají dobrý pocit, když jdou večer přes autobusové nádraží či podchodem. Hlídky městské i státní policie nemohou být všude, takže do budoucna opravdu chceme několik kusů kamer na vybraná místa umístit.

Bohužel nás dost nepříjemně překvapila státní metodika na poskytování dotací, protože kvůli tomu, že je u nás statisticky bezpečně, nedosáhneme na finanční podporu. Budeme to muset nějak zvládnout bez ní. Já osobně ale nejsem velkým zastáncem kamerového systému, vidíme z některých oblastí světa, jak se dá zneužít. Musíme se spíše věnovat prevenci kriminality, vzdělávání a kvalitním mezilidským vztahům s občanskou odpovědností.

Rozšíření kamerového systému nás samo o sobě nespasí, protože mezi deliktem a příjezdem hlídky bude vždy časová prodleva. Proto jsem rád, že policisté vytipovaná místa pravidelně navštěvují v rámci pochůzek i na základě oznámení občanů. Skupinky poflákující se v areálu to vědí a musí počítat s tím, že pokud se nebudou chovat v souladu s pravidly, přijde trest.

Šikana „měšťáky“

Nejčastější stížnosti občanů na adresu městské policie se týkají situací, kdy lidé špatně zaparkují, nezaplatí parkovné, jednou rychleji než povoluje limit či nechávají volně pobíhat své psy po ulici.

Přitom je to prosté. Pokud je někde stanoveno, že je v tomto úseku maximální rychlost 50 kilometrů v hodině, je třeba to mít na zřeteli. Proto vás prosím, pokud je někde limit, myslíte si o tom své, v duchu i nahlas si zanádávejte, požadujte jako občané změnu, ale pravidla dodržujte. Anebo se neďte, když budou vaše činy mít konsekvence a dostanete pokutu. Je každého osobní odpovědnost pravidla dodržovat či nedodržovat a případně za své chování nést následky. To samé platí pro venčení psů, placení parkovného či zanechávání odpadků na veřejných prostranstvích. Pravidla jsou od toho, aby se dodržovala. Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého. To, že vám vyhovuje porušovat rychlostní limity, neznamená, že to okolí nemusí vadit. Váš skákající, zaručeně nekousající pes, může být pro ostatní také zdrojem nervozity a obav.

Poděkování

Rád bych na tomto místě poděkoval nejenom městské policii, ale i státní policii, hasičům, zá-

chranářům a dalším složkám integrovaného záchranného systému. Všem jim děkuji za nelehkou práci, za níž si zejména policisté málokdy vyslechnou zaslouženou pochvalu. A děkuji i vám, občanům Litomyšle, že absolutní většina z vás pravidla dobrého spoluzití dodržujete, o město a své okolí se staráte a jste si navzájem dobrými sousedy, s tolerancí a odpovědností jednoho k druhému.

Velký dík patří také všem, kteří se již před lety zasloužili o to, že je v Litomyšli zakázaný hazard. Bylo to svého času velké téma, boj svobody podnikání versus bezpečnost ve městě. Nakonec se ukázalo, že drobná kriminalita výrazně klesla a příjmy města z hazardu byly vykoupené delikty a sociální problémy. Díky všem, zastupitelům z různých stran i občanům samotným za to, že tento návrh před lety podpořili. Bylo to prozíravé rozhodnutí, stačí se podívat na to, jak vypadají statistiky ve městech, která hazard nezakázala.

Vám čtenářům děkuji, že jste to dočetli až sem. Pokud s něčím nesouhlasíte, chcete delší vysvětlení nebo máte nějaký nápad ke zvýšení bezpečnosti, který jste nám zapoměli do anonymního dotazníku napsat, můžete se ozvat do Starostovy odpovědně na webu či přímo sem do Lilie. Přeji vám hezký zbytek léta

Daniel Brýdl, starosta

Proč to
(neu)děláte?!

otázky
a odpovědi na
www.litomysl.cz

Máte zájem o pronájem parkovacího místa na Z. Kopala?

Do 20. srpna město přijímá nabídky na dvě garážová stání na Z. Kopala [č.p. 1155, cena 500 Kč/měsíc] a šest venkovních stání ve stejné lokalitě [č.p. 1252, cena 250 Kč/měsíc]. Evidenci žadatelů má na starost Odbor místního a silničního hospodářství MěÚ Litomyšl. Pokud máte o parkovací místa zájem, volejte na 461 653 360 nebo pište na pavel.jiran@litomysl.cz. V době uzávěrky srpnové Lilie nejsou v databázi žádostí na tyto objekty evidovány žádné zájemci. Jaká jsou pravidla pro pronájem? Kromě toho, že uzávěrka pro příjem žádostí na základě této výzvy je 20. srpna, je nutné mít na zřeteli i pravidla stanovená radou města:

- Garážová stání Z. Kopala budou přednostně pronajímána fyzickým osobám s bydlištěm

v lokalitách ulic Z. Kopala a J. E. Purkyně

- Jedna domácnost může mít pronajato maximálně jedno stání.
- Fyzické osoby, kterým skončila platnost původní smlouvy, mají přednost před novými žadateli.
- S dalšími fyzickými osobami může být uzavřena nájemní smlouva pouze v případě uspokojení všech žadatelů plnicích výše uvedená kritéria.
- Novým žadatelům je vyhověno v pořadí podle podání žádosti.
- Garážová stání nesmí být podnájímána.
- V garážových stáních nesmí parkovat elektromobily a vozidla s pohonem CNG.

-mv-

Navrhněte vizuální styl města

Zabýváte se grafikou a designem? Pokud ano a máte zájem o případnou spolupráci s radnicí na vytvoření manuálu s vizuální identitou města, můžete své nápady a návrhy zasílat na e-mail lilie@litomysl.cz až do konce srpna. Materiály by měly obsahovat představení konceptu, logo (pozitiv i negativ), variantu loga v kombinaci se sloganem, barevnost, typografie a vizualizace zachycující perkantilní tiskoviny, návrh plakátu, brožury, propagačních materiálů a další nápady, které máte.

Dokumenty mohou zachycovat stávající styl,

jeho úpravy i zcela nové návrhy. Vedení města již tři takové varianty v minulých týdnech zdarma obdrželo a chce dát šanci dalším zdejším grafikům a designérům. S podklady se následně seznámí mediální komise a rada města, která podle svého uvážení rozhodne o zahájení dalších prací či případně nevybere žádný z návrhů. Za předložení návrhů v této fázi výzvy není nárokovatelná finanční odměna, případně zpracování kompletního manuálu je město připraveno uhradit.

-mv-

Kalendář z Litomyšle získal 1. místo

V Lysé nad Labem byly 15. července vyhlášeny výsledky 6. ročníku soutěžní přehlídky turisticko-propagačních materiálů Turistpropag. Mezi celkem 330 přihlášenými materiály, kde nechyběly brožury, letáky, publikace, mapy, katalogy, kalendáře či další propagační předměty, se opět neztratily kalendáře z Litomyšle. Náštný kalendář „Litomyšl 2021 To nej z architektury posledního století“ získal 1. místo v kategorii Turistická informace roku 2021, podkategorií kalendáře. Jsme velmi rádi, že porotu zaujal výběr 13 staveb, které jsou součástí Litomyšlského architektonického manuálu. Připomeňme, že LAM je odborně-popularizační databáze více než 140 nejvýznamnějších architektonických a uměleckých objektů, souborů staveb i úprav veřejného prostranství, které byly v našem městě realizovány od roku 1900 do současnosti. Za pomoc s přípravou kalendáře patří velký dík Městské galerii Litomyšl, ale i fotografům, autorům textů, grafikovi Jiřímu Mělnickému a především všem architektům a investorům, kteří nám zde zanechali takové dědictví! Zvláštní cenu Výstaviště Lysá nad Labem získalo město Litomyšl v kategorii Ostatní propagační předměty – zde porotu zaujalo mimo jiné puzzle s názvem Kafe se Smetanou, které vzniklo z obrazu Lucie Suché.

Dodejme, že soutěž Turistpropag navázala na podobnou přehlídku, která se konala před lety v Písku.

Michaela Severová